

Till dig som är verksamhetsutövare inom vattenkraft

Vi vill med detta brev informera om förändringar för dig som är verksamhetsutövare inom vattenkraft. Vi vill också informera om vilka olika alternativ som finns, vilka åtgärder du ska göra och var du kan hitta mer information.

Vattenkraften ska ha moderna miljövillkor

Den 1 januari 2019 träder en ny lagstiftning i kraft. Den innebär att alla vattenkraftverk och regleringsdammar m.m. som idag används för att producera vattenkraftsel, ska ha moderna miljövillkor. Det gäller även nedlagda vattenkraftverk och dammar som ursprungligen byggdes för att producera vattenkraftsel.

Med moderna miljövillkor menas att vattenverksamheten har ett tillstånd vars samtliga villkor och bestämmelser till skydd för människors hälsa eller miljön har bestämts enligt miljöbalken efter en fullständig miljöprövning.

Det innebär att du som äger ett vattenkraftverk eller regleringsdamm m.m. måste ansöka om miljöprövning av vattenverksamheten, om du saknar moderna miljövillkor för verksamheten. Du ansvarar själv för att ansöka om miljöprövning hos [mark- och miljödomstolen](#) och att prövningsunderlaget som du lämnar in är tillräckligt omfattande.

Miljöprövningen

Det finns två alternativa tillvägagångssätt för att ansöka om sådan miljöprövning, oavsett om det är omprövning, ny tillståndsprövning eller utrivning av vattenverksamheten. Det kan ske antingen via nationell plan för miljöprövning av vattenkraften eller direkt till mark- och miljödomstolen.

Alternativ 1: Anmälan till nationell plan

Från den 14 januari till och med den 1 juli 2019 kan du anmäla dig till den nationella planen för miljöprövning av vattenkraften. Anmälan är frivillig men innebär flera fördelar.

Anmälan innebär att du får bedriva din verksamhet till dess miljöprövningen skett om det finns ett tillstånd för verksamheten, förutsatt att man inte är försenad med sin ansökan enligt den tid som kommer framgå av planen.

I den nationella planen placeras din verksamhet i en prövningsgrupp som får ett bestämt datum för när ansökan ska vara inlämnad till mark- och miljödomstolen och miljöprövningen kan påbörjas. Regeringen beslutar om när ansökan ska vara inlämnad. Länsstyrelsen meddelar de som ingår i den nationella planen vilken prövningsgrupp de tillhör och när ansökan ska vara inlämnad.

Du som väljer att anmäla dig till den nationella planen kan också ansöka om ekonomisk ersättning från [Vattenkraftens miljöfond Sverige AB](#). Ersättningen kommer i många fall att delvis täcka uppkomna kostnader för omprövning, miljöåtgärder och produktionsförluster. Du måste själv kontakta miljöfonden för att ta del av deras ersättningsvillkor.

Anmälan till den nationella planen sker till länsstyrelsen i det län där verksamheten bedrivs. Anmälan sker via en E-tjänst (formulär) tillgängligt via [Länsstyrelsens webbplats](#).

Du ska bland annat ange:

- Vem som är verksamhetsutövare för vattenverksamheten,
- Var vattenverksamheten/anläggningen finns (geografisk koordinat),
- Dokument som visar vattenverksamhetens tillstånd, alternativt en beskrivning av med vilka rättigheter som vattenverksamheten bedrivs.

Det är länsstyrelsen som bedömer om vattenverksamheten uppfyller kriterierna för att få ingå i den nationella planen. Om du har frågor kan du kontakta länsstyrelsen i det län där vattenverksamheten bedrivs.

Alternativ 2: Ansökan direkt till mark- och miljödomstol snarast

Om du väljer att inte anmäla dig till den nationella planen måste du snarast efter 1 januari 2019 ansöka om miljöprövning för moderna miljövillkor. Ansökan ska lämnas till mark- och miljödomstolen.

Du kommer inte att kunna ansöka om ekonomisk ersättning från Vattenkraftens miljöfond Sverige AB.

Om du inte anmäler dig till nationella planen eller ansöker om miljöprövning

Om du inte anmäler dig till nationella planen eller enskilt ansöker om miljöprövning direkt till domstolen kommer länsstyrelsen att förelägga dig att ansöka om prövning för moderna miljövillkor.

Vilka verksamheter ska miljöprövas?

I 11 kap. 6 § miljöbalken anges vilka vattenverksamheter som omfattas av kravet på moderna miljövillkor. Din vattenverksamhet ska miljöprövas om den:

- Genom pågående vattenverksamhet producerar vattenkraftsel.
- När den ursprungligen påbörjades var avsedd för produktion av vattenkraftsel. Detta även om verksamheten i dagsläget inte producerar vattenkraftsel.
- Även regleringsdammar eller motsvarande anläggningar som har en reglerfunktion för elproduktion omfattas.

Anläggningar som är tekniskt sammankopplade och har ett miljö- och verksamhetsmässigt samband ska miljöprövas i ett sammanhang.

Vilka verksamheter behöver inte miljöprövas?

Vattenverksamheter som har ett fullständigt tillstånd enligt miljöbalken behöver inte omprövas.

Många anläggningar byggdes ursprungligen för kvarndrift eller någon annan vattenverksamhet, som från början inte var avsedd för produktion av vattenkraftsel. Efter hand har många av dessa anläggningar kompletterats med turbin för elektrifiering av verksamheten. Ovanstående anläggningar ingår endast om de har en pågående produktion av

vattenkraftsel, annars ingår de inte. Om de inte ingår kan de inte heller omfattas av den nationella planen för miljöprövning av vattenkraften.

Mer information

Om du vill veta mer kan du kontakta Länsstyrelsens funktion för tillsyn av dammar och vattenkraft. Du kan också hitta mer information på:

Havs- och vattenmyndighetens hemsida – [Anmälan till Nationell plan](#)

Vattenkraftens miljöfond – [Information](#)

Regeringens hemsida – [Proposition Vattenmiljö och vattenkraft](#)